

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.435/2012/4.szám

A Győri Ítéltábla a dr. Noll Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Keresztély Rita ügyvéd által képviselt **alperes** ellen 6.300.000,-Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében a Győri Törvényszék 2012. szeptember 5. napján kelt G.20.968/2011/13. számú ítéletével szemben az alperes által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A feljegyzett 489.000,- (Négyszáznolcvankilencezer) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000,- (Ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az irányadó tényállás szerint a 2009. április hó 24. napján kelt társasági szerződéssel létrehozott felperes tagjai az alperes s az alperes házastársa, a felperes ügyvezetője 2010. december 21. napjáig az alperes volt.

2009. augusztus hó 5. napján 2.500.000,- forint, 2009. szeptember hó 3. napján 2.000.000,- forint, 2009. november hó 12. napján 1.800.000,- forint tekintetében jött létre kamatmentes kölcsönszerződés a felperes, mint hitelező és az alperes, mint adós vonatkozásában, 2019. december 20.-i lejárattal mellett.

Az adóhatóság cégautó adónemre vonatkozóan 2009. június - szeptember hónapokra adóellenőrzést tartott a felperesnél, melynek megállapítását a felperes pénzügyileg nem rendezte. 2009. második, harmadik negyedéve, 2010. első, második és negyedik negyedéve áfa bevallásai vonatkozásában a felperes önellenőrzéssel élt.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal 2010. szeptember 27. napján érkezett kérelme alapján 1.476.255,- forint, ki nem egyenlített adótartozás alapján 6.Fpk.08-10-000873/5. számú végzésével megállapította a felperes fizetéseképtelenségét, egyúttal felszámolását főeljárásként elrendelte. A felszámolás kezdő időpontja 2010. december 21. napja volt.

A felszámoló a három kölcsönszerződést 2011. szeptember hó 8. napján kelt az alperesnek 2011.szeptember 14. napján kézbesített levelével felmondta, s felszólította az alperest a 6.300.000,-Ft kölcsön 15 napon belül történő visszafizetésére.

A kölcsönt az alperes nem fizette vissza. A 2012. február 21. napján kelt felszámolási közbenső mérleg szerint a felperes vagyonnal nem rendelkezik, a felszámolási eljárásban a 40 napon bejelentett hitelezői igény mértéke 1.441.784,- forint.

Felperes keresetében elsődlegesen a Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény - a továbbiakban Cstv. - 47.§-a (1) bekezdése alapján gyakorolt azonnali hatályú felmondás tényére figyelemmel, a Ptk.523.§-a (1) bekezdésére alapítottan, másodsorban a Cstv. 40.§ (1) bekezdése a./ pontja alapján - a szerződések érvénytelenségére hivatkozással - 6.300.000,- forint tőke, és ennek 2011. december 1. napjától számított késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Arra hivatkozott, hogy a kölcsöntőke és annak késedelmi kamatai visszafizetésére az alperes a kölcsön azonnali hatályú felmondása, illetve a szerződések érvénytelensége folytán egyaránt köteles. Álláspontja szerint az alperes a felperes tagja és vezető tisztségviselője, ezért a Cstv. 40.§ (3) bekezdése értelmében személyében a rosszhiszeműség vélelmezett. A kölcsönszerződések megkötésekor a felperesi gazdasági társaságnak semmilyen egyéb vagyona nem volt, így a kölcsönszerződések a felperes vagyonát csökkentették. Az alperes a felszámolás elrendelését követően csak hiányosan, a 2009-es évre vonatkozó iratokat adta át részére, az adóhatósági vizsgálat megállapításaiból értesült a felperes és a alperes viszonylatában létrejött kölcsönök tényéről.

Alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kölcsönök vonatkozásában visszafizetési határidő nem járt le, a felszámoló pedig nem volt jogosult azonnali hatállyal felmondani a kölcsönszerződéseket, az ügyletek ugyanis a Cstv. 47.§ (1) bekezdése szerinti azonnali hatályú felmondás joga alóli, a Cstv.47. § (3) bekezdés által szabályozott kivételek körébe esőek, mint a természetes személy nem gazdasági tevékenységgel összefüggő kölcsönszerződései, ráadásul a szerződések megkötésétől a felszámolási eljárás megkezdéséig több, mint egy év eltelt. Az kölcsönök nem a hitelező kijátszására irányultak, a NAV részéről a szerződések megkötése előtt felszólítás, hitelezői igény nem érkezett és ebben az időben lényeges tartozásai, ismert hitelezői nem voltak a felperesnek, a szerződések megkötésekor még nem álltak fenn a felszámolás feltételei

A rosszhiszeműség vélelmét azzal kívánta megdönteni, hogy álláspontja szerint az alperesnek - a felszámolás hiányában és a felperes további működése esetén - módjában lett volna osztalékot felvenni, és tíz év leforgása alatt a hitelt visszafizetni.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a másodlagos kereset - a szerződések érvénytelensége - alapján kötelezte az alperest, hogy 30 napon belül fizessen a felperesnek 6.300.000,- forint tőkét és annak 2011. december 1. napjától számított törvényes kamatát.

A kölcsönszerződések érvénytelenségére tekintettel az azok felmondására alapított elsődleges keresetet nem értékelte.

A kölcsönszerződések érvénytelenségét az alapján állította meg, hogy a felszámoló megfelelően igazolta a perben, hogy a felperesi gazdasági társaságnak a kölcsöntőként túl egyéb vagyona nem volt, így a kölcsönszerződések a felperes vagyonát csökkentették. Az alperes rosszhiszeműsége a Cstv.40.§-a (3) bekezdése alapján vélelmezett, melynek megdöntésére az alperes felhívás és kioktatás ellenére sem terjesztett elő bizonyítási indítványt.

Alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a rosszhiszeműség vélelmét az elsőfokú eljárás során azért nem tudta megdönteni, mert nem jutott azokhoz az iratokhoz, melyből igazolni tudta volna, hogy a kölcsönök felvételekor a felperes még oly mértékű profitot termelt, melyből az osztalék felvételén keresztül törleszteni tudta volna tíz év alatt a kölcsönt. A gazdasági válság okozta helyzet pedig nem értékelhető a terhére.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására és az alperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult, megismételve az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját.

Az alperes fellebbezése alogikusan.

Az elsőfokú bíróság helyes tényállást állapított meg és ebből helytállóan következtetett a per tárgyát képező kölcsönszerződések érvénytelenségére. Érdemi döntése megváltoztatására a fellebbezésben felhozottak sem nyújtottak alapot.

Az elsőfokú bíróság arra tekintettel mellőzte az elsődleges kereset elbírálását, hogy az érvénytelenségre alapított másodlagos keresetet alaposnak találta.

Az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárásjogi kérdésekről szóló 2/2010. (VI.28.) Pk. vélemény 6/B. pontja szerint a kereseti kérelemhez kötöttség a szerződés megtámadása esetén speciálisan érvényesül. Nem irányadó az a logikai sorrend, hogy a megtámadásra tekintettel előbb a szerződés érvénytelensége kérdésében kell állást foglalni, s csak ennek eredménytelensége esetén alapítható az igény az érvényesnek minősülő szerződésre. Ha a fél a keresetében elsődlegesen az érvényes szerződésből eredő igényeket érvényesíteni és csak másodlagosan hivatkozik a szerződés megtámadására, a bíróság akkor is a kérelmek sorrendjéhez kötötten jár el.

Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán érdemben csak a Cstv.40.§-ára alapított másodlagos keresettel foglalkozott. Ennek azonban az ügy érdemi elbírálása szempontjából jelentősége nem volt, tekintettel arra, hogy a felperes a Pp. 3.§ (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelő felhívás és határidő biztosítása ellenére sem igazolta, hogy a Cstv.47.§ (1) és (3) bekezdése szerinti azonnali hatályú felmondási jog jogszabályi feltételei

fennálltak a perbeli esetben, azaz az érintett kölcsönszerződések gazdasági tevékenységével összefüggőek, s így a határozott idő lejártát megelőzően is megszüntethetőek.

Önmagában az, hogy egy kölcsönszerződés kamatmentes, vagy kedvező kamatozású és gazdasági előnyt jelent az alperes oldalán nem minősíti a szerződést gazdasági tevékenységével összefüggő kölcsönszerződéssé, a szerződésből fakadó előny ténye magában nem igazolja azt, hogy a szerződés az üzleti élettel kapcsolatos vagy annak célja is gazdasági előny szerzése. Emiatt az elsődleges kereset alapján az alperes nem volt marasztalható.

Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság a másodlagos keresettel összefüggésben, hogy a Cstv.40.§-a (1) bekezdése a./ pontja szerinti jogszabályi feltételek teljesültek.

A felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától (2010. december 21.) egy éven belül (2011. december 5.) terjesztette elő a felperes a Cstv.40.§-a (1) bekezdésének a./ pontjára alapított keresetet. Azon alperesi hivatkozásnak, hogy a szerződések megkötésétől a felszámolási eljárás megkezdéséig több, mint egy év eltelt az igényérvényesítés feltételei szempontjából jelentősége nincs, ilyen igényérvényesítési határidőt a jogszabály nem tartalmaz, ez nem azonosítható a megtámadási jog gyakorlására vonatkozó a tudomásszerzéstől számított 90 napos (szubjektív) illetve a felszámolás kezdő időpontjához számított egy éves jogvesztő (objektív) határidővel. Az érvénytelenség szempontjából vizsgálható szerződési kör pedig nem a felszámolás kezdő időpontjához, hanem a felszámolás kezdeményezéséhez képest öt éven belüli és azt követően megkötött szerződésekre kiterjedő.

A jogszabály által meghatározott fenti időintervallumba eső, úgynevezett **„csalárd ügyletek”** vonatkozásában a törvényi határidőn belül előterjesztett megtámadási kereset **három konjunktív feltétel** teljesülése esetén vezet eredményre. A keresettel érintett szerződésnek az adósnál **vagyonsökkenést** kell eredményeznie, az adós szándékának a szerződéssel a hitelező vagy a **hitelezők kijátszására kell irányulnia**, míg az adóssal szerződő fél oldalán megkövetelt a **rosszhiszeműség**, mely akkor áll fenn, ha a hitelezők kijátszására irányuló szándékról tudott vagy tudnia kellett.

A csódtörvény a „csalárd ügylet” vonatkozásában a felszámolás alá kerülő adós aktív vagyonát védi, melybe a Cstv.3.§ (1) bekezdése e./ pontja szerint mindaz beleszámít, amit a számvitelről szóló törvény befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek minősít.

A rendelkezésre álló peradatok azt igazolták, hogy a felperes a felszámolási eljárásban már semmilyen vagyonnal nem rendelkezett. A kölcsönszerződések megkötésének elmaradása esetén az alpereshez került kölcsön összege a hitelezői igények kielégítését biztosította volna. A vagyonsökkenés tehát a per tárgyát képező szerződések eredményeként igazoltan bekövetkezett. A felszámolás elrendelését megelőzően rövid idővel kötött, tíz éves futamidejű és kamatmentes kölcsönszerződések a hitelezői igények kielégítésére alkalmas aktív adósi vagyont csorbították

A Cstv.40.§-a (3) bekezdése értelmében, ha a gazdálkodó szervezet a tagjával vagy vezető tisztségviselőjével illetve annak hozzátartozójával köt szerződést, az (1) bekezdés a./ és b./ pontjainak alkalmazásában a **rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kell.**

Az alperes tagi és ügyvezetői pozíciója folytán az alperes rosszhiszeműsége tehát vélelmezett.

Az ügylet fedezetelvonó jelege szempontjából nincs annak jelentősége, hogy milyen rendszeres bevétellel bírt az adós a felszámolás elrendelését megelőzően. A jelentős bevételt eredményező működésre vonatkozó alperesi hivatkozást az alperes által csatolt 2011. január 21. és 2011. január 26. napján kelt, a felszámolónak megküldött e-mail küldemények tartalma maga cáfolja, melyek szerint a felperesnek 2010. és 2011-ben bevétele, megrendelése már nem volt.

A vélelmet az alperes a perben sikerrel megdönteni nem tudta, ezért igazoltnak tekintendő az is, hogy a felperes szándéka a hitelezők kijátszására irányult. A csalárd ügylet esetében ugyanis a vagyonsökkenés, mint eredményt meghaladó másik két feltételt a rosszhiszeműség vélelme szükségképpen felöleli.

E vélelem megdöntésére alkalmas bizonyítási indítványt az alperes a per során nem terjesztett elő. A csalárd ügylet viszonylatában nincs jelentősége annak, hogy a felperes a felszámolás elrendelésének hiányában milyen mértékű bevételt és ezek alapján az alperes milyen mértékű osztalékot szerezhetett volna.

A felperes okiratokkal igazolta, hogy a felperesnek a keresettel támadott kölcsönszerződések megkötését megelőzően illetve azzal párhuzamosan adótartozása keletkezett, mely a felszámolás kezdő időpontjáig is folyamatosan növekedett. Ilyen tényállás mellett a peradatok szerint éppen az alperes részéről a felszámoló rendelkezésére hiányosan átadott iratanyag beszerzése a fenti vélelem megdöntésére nem alkalmas.

Az alperesnek nem azt a hipotézisét kellett iratokkal alátámasztania, miszerint a felperes által a támadott szerződések megkötésekor elért felperesi bevételek az alperes részére kifizetett osztalékon keresztül megteremtették volna a jövőre nézve is a reális alapját a kölcsön tíz év alatt történő visszafizetésének, hanem azt, hogy a kölcsönszerződések által elvont vagyon kiejtése mellett is biztosított volt a hitelezők követelésének fedezete. Ezt pedig a peradatok - érdemleges értékkel bíró vagyontárgy, illetve már a felszámolás elrendelését megelőző időszakban is jellemző felperesi bevételek hiányában - cáfolják.

Egyéb érdemleges vagyon hiányában a szerződő feleknek tisztában kellett azzal lenni, hogy a szerződés következtében az adós hitelezői nem vagy nem oly módon fognak hozzájutni követelésükhöz, mint ahogy a szerződések megkötése nélkül hozzájutottak volna.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredménytelennek bizonyult, ezért a másodfokú eljárással összefüggő költségeit maga viseli, illetve Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségeinek megtérítésére, melyet az ítéletábra felperest képviselő ügyvédnek a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdése a./ pontja és 4/A.§-a szerinti munkadíjában határozott meg.

A fellebbező alperes részére engedélyezett személyes költségmentesség folytán a feljegyzett fellebbezési eljárás illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§-a (1) és 14.§ alapján az állam viseli.

Győr, 2013. július hó 10. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: